

EXAMENREGLEMENT

MAVO 4

Schooljaar 2021-2022

aangepast per 30-03-2022

Leeuwenhorst

Mavo, havo, atheneum en gymnasium Langelaan 1
2211 XT Noordwijkerhout
0252-461777

Examenreglement MAVO 2021 – 2022

Vooraf:

In dit reglement wordt in de tekst steeds de mannelijke benaming van personen gebruikt. Dit om het geheel leesbaar te houden. In de van toepassing zijnde passages worden derhalve zowel de vrouwelijke als mannelijke personen bedoeld.

Eindexamenbesluit

Het bestuur Fioretti-Teylingen optredend als bevoegd gezag van het Teylingen College, overwegende dat ter uitvoering van het eindexamenbesluit wvo/havo/mavo/Mavo, staatsblad 624 augustus 1994, de wijzigingen hierop vastgesteld in de wet regeling leerwegen mavo en vbo en de invoering van het leerwegondersteunend en praktijkonderwijs, Staatsblad 337 van 1998 en de wijziging Eindexamenbesluit wvo/havo/mavo, staatsblad 538 en 470 van 2000, een schriftelijke regeling voor het schoolexamen moet worden vastgesteld, gelezen het advies van de directie en leraren- examinatoren van de locaties, gelet en verwijzend naar artikelen van voornoemde wet,

besluit

dat met ingang van 1 augustus 2001 het schoolexamen en centraal examen aan het Teylingen College wordt vastgesteld met inachtneming van de volgende bepalingen:

ALGEMENE BEPALINGEN

artikel 1

De wet:	Deel 1 van de wet op het voortgezet onderwijs.
Inspectie:	De inspectie die toezicht houdt op het onderwijs bedoelt in artikel 113 of 114 van de wet.
Bevoegd gezag:	Bestuur Fioretti-Teylingen
Directie:	De eindverantwoordelijke algemeen rector + de directeuren van het Teylingen College.
Rector:	De rector van een locatie.
Locatie:	organisatorische eenheid binnen het Teylingen College. t.w.: - locatie Duinzigt te Oegstgeest - locatie Leeuwenhorst te Noordwijkerhout - locatie KTS te Voorhout.
Mavo:	Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs als bedoeld in artikel 21.
Gecommitteerde	Een examinerator in de zin van artikel 36 van het eindexamenbesluit
Kandidaat:	Een ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen wordt toegelaten.
Vakgroep:	Samenwerkende collega's die verantwoordelijk zijn voor het te onderwijzen eindexamenvak.
Examinator:	Degene die in het examenjaar lesgeeft en belast is met het afnemen van het eindexamen.

Centrale Examencommissie: De commissie van alle docenten in een profiel die les geven in enig examenvak, alsmede de teamleiders, onder voorzitterschap van de rector.

Examenstof: De leerstofonderdelen die aan het diploma ten grondslag liggen en aan toetsing onderworpen worden.

Eindexamen:	Een examen in het geheel van de voor het betreffende eindexamen voorgeschreven vakken.
Eindexamen Mavo:	Een eindexamen dat leidt tot een diploma Mavo voor zover het betreft de mavo, genoemd in artikel 10.
Schoolexamen:	Zoals beschreven in het Programma van Toetsing en Afsluiting Deeleindexamen: Een examen in een of meer voor het eindexamen voorgeschreven vakken.
Herexamen:	Het opnieuw deelnemen aan een centraal examen.
Herkansing:	Het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal examen of een schoolexamen.
Vakken:	Vakken, deelvakken, afdelingsvakken en andere programmaonderdelen.
Kunstvakken:	De vakken behorende tot de beeldende vorming
Profielwerkstuk	Het in artikel 4 bedoelde profielwerkstuk.
Toets:	Een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en/of opdrachten, praktijkopdrachten.

artikel 2 Toelating tot het examen.

1. Het bevoegd gezag stelt leerlingen van de school in de gelegenheid ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen.
2. Het bevoegd gezag kan tot het eindexamen toelaten kandidaten die niet als leerling van de school zijn ingeschreven.

artikel 3 Afnemen van het examen

De directie mandateert elke rector met betrekking tot alle

examenregelingen. De rector en de secretaris van het eindexamen nemen onder verantwoordelijkheid van het bestuur het eindexamen af.

De rector is voorzitter van de eindexamencommissie. De rector wijst een van de personeelsleden van de school aan tot secretaris van het eindexamen.

artikel 4 Indeling eindexamen.

1. Het eindexamen bestaat voor een ieder uit een schoolexamen en een centraal examen of uit alleen een schoolexamen.
2. Het schoolexamen MAVO voor zover het betreft de theoretische leerweg, genoemd in artikel 10 van de wet, omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk heeft betrekking op een thema uit het profiel waarin de leerling het onderwijs volgt.

artikel 5 Onregelmatigheden.

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen of deeleindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de directeur maatregelen nemen.
2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen,

- b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen,
- c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen,
- d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.

Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.

- 3. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.
- 4. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur van een school voor voortgezet onderwijs in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep. Van de commissie van beroep mag de directeur geen deel uitmaken.
- 5. De school legt ieder jaar een Reglement van Beroep met de namen van de commissieleden en de manier waarop de commissie tot een besluit komt, ter inzage gereed.

Het adres van de Commissie van Beroep luidt:

De Commissie van Beroep Eindexamenbesluit VWO/HAVO/MAVO

Postbus 200

2215 ZL VOORHOUT

- 6. In overeenstemming met artikel 30a van de wet wordt het beroep binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen of deeleindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur en aan de inspectie.
- 7. Geheimhouding.
Iedereen, die bij het examen betrokken is, moet die zaken geheim houden, waarvan men in redelijkheid kan aannemen dat ze een vertrouwelijk karakter hebben of om andere redenen niet bekend gemaakt dienen te worden.

Inhoud van het eindexamen.

Artikel 22.

- 1. Het eindexamen MAVO voor zover het betreft de theoretische leerweg, Genoemd in artikel 10 van de wet, omvat:
 - a. De vakken die het gemeenschappelijke deel ingevolge artikel 10, vijfde lid, van de wet omvat.
 - b. De twee vakken die het profieldeel ingevolge artikel 10, zesde lid, van de wet omvat en
 - c. In het vrije deel twee nog niet in het profieldeel gekozen vakken. De artikelen 7 t/m 25 geven informatie over de inhoud van het examenprogramma, per groep van vakken of in de differentiaties van elk van de onderwijssoorten. Deze gegevens zijn op school op te vragen.

Regeling van het eindexamen.

artikel 31 Programma van toetsing en afsluiting.

1. Het bevoegd gezag stelt jaarlijks voor 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting vast. In het programma wordt in elk geval aangegeven welke onderdelen van het centraal examen op het schoolexamen worden getoetst, de verdeling van de examenstof over de toetsen van het schoolexamen, de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt, alsmede de regels die aangeven op welke wijze het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt. Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting worden door de directie voor 1 oktober toegezonden aan de inspectie van Voortgezet Onderwijs en ter hand gesteld aan de kandidaten.

artikel 32 Het schoolexamen .

- a. Elk mondeling of praktisch gedeelte wordt zo mogelijk bijgewoond door minstens een getuige.
- b. De examinerator bepaalt en is verantwoordelijk voor het cijfer dat bij een (onderdeel van een) schoolexamen wordt toegekend.
- c.
 1. Kandidaten kunnen - voor wat betreft het schoolexamen en/of de bepaling van het schoolexamencijfer - en slechts in gevallen waarbij zich geen onregelmatigheden hebben voorgedaan zoals bedoeld onder artikel 5- een met redenen omkleed bezwaar maken tegen de gang van zaken bij een commissie ad hoc, bestaande uit de rector, drie docenten en twee leerlingen. Dat moet zo spoedig mogelijk gebeuren, maar uiterlijk binnen 48 uur na het bespreken van het werk en/of de mededeling van het cijfer.
 2. De commissie wordt dan als volgt samengesteld: de betrokken kandidaat en zijn examinerator wijzen ieder een docent aan, de andere leden worden door de rector aangewezen. De commissie bezorgt de betrokken docent zo spoedig mogelijk het schriftelijk bezwaar. Deze bezorgt de commissie binnen 3 dagen een schriftelijke reactie
 3. De commissie deelt haar gemotiveerde beslissing schriftelijk aan de betrokken kandidaat en docent mee en wel een week nadat het bezwaar is gemaakt. De commissie beslist bij gewone meerderheid van stemmen en de uitspraak is bindend. Bij het staken der stemmen beslist de rector. Deze bepalingen vormen een eenheid met artikel 5.
 4. Als de commissie in haar uitspraak de kandidaat, die bezwaar heeft gemaakt, de gelegenheid geeft een toets over te maken, kan deze zelfde mogelijkheid geopend worden voor kandidaten, die geen bezwaar hebben gemaakt. Als men deelneemt aan deze vervangende toets, geldt het cijfer van deze vervangende toets.
- d. Het bevoegd gezag bepaalt het tijdstip waarop het schoolexamen aanvangt. Het schoolexamen wordt afgesloten voor de aanvang van het eerste tijdvak, bedoeld in artikel 37. Het bevoegd gezag kan een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere buiten zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak af te sluiten voor het centraal examen in dat vak, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.
- e. In afwijking van bovenstaand sub d, geldt voor het Mavo dat het schoolexamen voor de vakken waarin geen centraal examen wordt afgelegd en voor zover van toepassing het profielwerkstuk moeten zijn afgesloten VOOR DE AANVANG van het eerste tijdvak van het centraal examen.

- f. Indien een kandidaat naar het oordeel van de voorzitter en/of secretaris door bijzondere omstandigheden verhinderd is aanwezig te zijn bij een schoolexamen, of door die omstandigheden gehinderd, niet volledig aan een onderzoek kan deelnemen, zal hij alsnog in de gelegenheid gesteld worden zich aan een schoolexamen te onderwerpen. Bij ziekte moet een medische verklaring overlegd worden of een verklaring van ouder(s)/verzorger(s) /voogd(en) dat de arts in deze geraadpleegd is en heeft verklaard dat de kandidaat wegens ziekte verhinderd is aan een schoolexamen deel te nemen. Ook de school kan een controlerend geneesheer inschakelen.
- g. Een kandidaat die geoorloofd afwezig is geweest bij een bepaald onderdeel van het schoolexamen heeft het recht dit onderzoek in te halen. De kandidaat neemt daarover zo snel mogelijk contact op met de examinerator en de secretaris van het eindexamen.
- h. Het schoolexamen wordt gehouden in de door de rector aangewezen lokaliteit onder toezicht van de door hem aan te wijzen surveillanten.
- i. Het schriftelijk werk wordt gemaakt op door de school verstrekt en gewaarmerkt papier. De kandidaten mogen in het examenlokaal geen andere hulpmiddelen meebrengen dan die welke door de rector zijn toegestaan.
- j. Normen voor correctie en beoordeling worden vastgesteld door de vakgroep en liggen ter inzage bij de rector.
- k. De ten behoeve van een (mondeling) tentamen benodigde stukken (scripties, werkstukken e.d.) moeten binnen de per vak vastgestelde termijn worden ingeleverd. Deze termijn wordt per vak in het programma van toetsing en afsluiting aangegeven. Bij overschrijding van deze termijn kan door de rector het cijfer een worden toegekend.
- l. Aan de kandidaten wordt het resultaat van ieder schoolexamendeel zo spoedig mogelijk meegedeeld. De examencommissie kan bepalen op welke wijze de gelegenheid tot inzage van het gecorrigeerde werk zal worden geboden.
- m. Indien het cijfer, behaald bij een herkansing, lager zou zijn dan het eerst behaalde cijfer, blijft het oorspronkelijke cijfer staan. Is het cijfer behaald bij herkansing hoger, dan komt dat in de plaats van het oorspronkelijke cijfer.

Bijzondere omstandigheden.

Een kandidaat kan op medische gronden verlenging krijgen bij het schoolexamen. Het is echter wel noodzakelijk dat hiervoor een medische verklaring wordt overlegd, waarna de rector een beslissing neemt.

Mochten er andere dan medische gronden zijn om het schoolexamen en/of examen te verlengen en deze feiten zijn gedurende de hele schoolloopbaan van de kandidaat aantoonbaar, dan kan de rector een verlenging toestaan. De rector kan ten behoeve van een gehandicapte kandidaat een aangepaste regeling vaststellen.

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de voorzitter van examencommissie.

artikel 33 Mededeling cijfers schoolexamen

Voor de aanvang van het centraal examen deelt de rector de

kandidaat schriftelijk mee, voor zover van toepassing :

- a. welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen van de vakken waarin hij tevens centraal examen zal afleggen.
- b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld. c. de beoordeling van het profielwerkstuk

artikel 35a Beoordeling schoolexamen.

1. De examinerator bepaalt het cijfer voor elk gedeelte van het schoolexamen in

tienden nauwkeurig; hij gebruikt daarbij een schaal van cijfers van 1 t/m 10 met de daartussen liggende cijfers met een decimaal.

Wanneer het gemiddelde een cijfer met twee of meer decimalen is, dient te worden

afgerond op een decimaal. (Afronding naar boven wanneer het tweede decimaal 5 of meer is)

N.B.: Bij bepaling van het eindcijfer kan bij de afronding een verschil van ten hoogste 0.1 ontstaan.

2. Het cijfer van het schoolexamen voor de vakken waarin geen centraal examen wordt afgelegd wordt vastgesteld door het gemiddelde cijfer van het schoolexamen rekenkundig af te ronden. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit de schaal van cijfers lopende van 1 t/m 10.
In afwijking van het hier bovenstaande worden kunstvakken 1 en/of culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk kerndeel met een voldoende of een goed beoordeeld. Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op grondslag van het naar behoren afsluiten van de betreffende vakken, zoals blijkend uit het examendossier.
3. In afwijking van bovenstaande wordt het profielwerkstuk binnen de mavo beoordeeld met een voldoende of goed. Deze beoordeling geschiedt op de grondslag van het naar behoren voltooiën van het profielwerkstuk. Het profielwerkstuk wordt beoordeeld door ten minste twee examineratoren, die de kandidaat hebben begeleid bij de totstandkoming van het profielwerkstuk.

artikel 35b Herkansing schoolexamen.

1. De kandidaat heeft het recht om toetsen en praktische opdrachten die onderdeel zijn van het schoolexamen te herkansen met in acht nemen van hetgeen daaromtrent is bepaald in het programma van toetsing en afsluiting.
2. De kandidaat die door overmacht niet in staat was een toets te maken, wordt in de gelegenheid gesteld de betreffende toets alsnog te maken.
3. Per leerjaar worden de herkansings/inhaalmomenten vooraf vastgesteld.
Een verzoek tot herkansing dient uiterlijk vijf werkdagen voorafgaande aan de aan het begin van het schooljaar ingeroosterde inhaal/herkansingsmomenten schriftelijk ingediend te zijn bij de secretaris van het eindexamen.
4. Voor het aantal herkansingen in klas 4 mavo geldt het volgende:
De leerlingen in het eindexamenjaar hebben recht op maximaal drie herkansingen; hierbij gelden de volgende restricties:
 - Uit de eerste toets week mag maximaal een toets worden herkanst; de kandidaat mag deze herkansing ook sparen voor een latere toetsweek.
 - Uit de tweede toetsweek mag maximaal een toets worden herkanst indien de kandidaat na de eerste toetsweek al eerder een toets heeft herkanst.
 - Uit de derde toetsweek mogen maximaal twee toetsen worden herkanst indien in een van de eerdere toetsweken geen herkansing is gemaakt. Indien in beide toetsweken een herkansing is gemaakt mag er uit de derde toetsweek ook slechts een toets herkanst worden.
 - Het hoogste van de twee cijfers behaald bij de herkansing en de eerder afgelegde toets geldt als het definitieve cijfer voor die toets.

artikel 35c Examendossier.

Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het dossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm. Het examendossier omvat de resultaten die de leerling heeft behaald voor de vakken die tezamen het eindexamen vormen.

HET CENTRAAL EXAMEN.

artikel 36 Gecommitteerden

De Informatie Beheer Groep wijst voor elke school ten behoeve van het centraal examen een of meer gecommitteerden aan. De aanwijzing geldt voor het eerste en het tweede tijdvak.

artikel 37 Tijdvakken en afnemen centraal examen.

Het centraal examen kent een eerste, tweede en een derde tijdvak.

1. De drie tijdvakken worden afgenomen in het laatste leerjaar.
2. Een kandidaat kan besluiten de centrale eindexamens te spreiden over het eerste en tweede tijdvak.

artikel 39 Centrale examencommissie

De minister stelt een centrale examencommissie (CEVO) in. Deze heeft als taak:

- a. Het omschrijven van de examenstof voor ieder vak
- b. Aan te geven welk deel van de examenstof centraal zal moeten worden geëxamineerd en welke examenstof in het schoolexamen moet voorkomen.
- c. Het vaststellen van het aantal en de duur van de toetsen van het centraal examen.
- d. Het vaststellen van de beoordelingsnormen voor de centrale examens.
- e. Het geven van regels voor het bepalen van een score, voortvloeiende uit de beoordeling.
- f. Het geven van regels voor de omzetting van de scores in cijfers voor de centrale examens
- g. Het geven van regels met betrekking tot de hulpmiddelen die gebruikt mogen worden bij de opgaven van de centrale examens

artikel 40 Regels omtrent het centraal examen.

1. De rector zorgt ervoor dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van de toets.
2. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen over de opgaven gedaan.
3. Het werk wordt gemaakt op papier van de school. Kandidaten mogen geen papier meenemen naar het examenlokaal.
4. Zonder toestemming van een surveillant mag een kandidaat zich gedurende het examen niet verwijderen uit het examenlokaal.
5. Tijdens het uitdelen van de opgaven moet het volkomen rustig zijn in het examenlokaal.
6. Een kandidaat die te laat komt mag uiterlijk tot een half uur na het begin worden toegelaten. Hij levert zijn werk in op hetzelfde tijdstip als de andere kandidaten. Kandidaten die meer dan een half uur te laat zijn mogen niet meer deelnemen aan die zitting.
7. De rector zorgt ervoor dat er voldoende surveillanten zijn bij het centraal examen.
8. De surveillanten maken een proces-verbaal op.

nadere uitwerking van artikel 40

- a. De kandidaten zijn 10 minuten voor de aanvang van het examen aanwezig.
- b. De kandidaten maken het werk onder toezicht van de surveillanten, in elke ruimte waar werk wordt gemaakt, zijn tenminste 2 surveillanten aanwezig en bij meer dan 50 kandidaten, voor iedere 25 kandidaten een surveillant extra.
- c. Bij de aanvang van enig examen zal de verantwoordelijke toezichthouder de zich op de enveloppe bevindende en daarvoor aangewezen gegevens controleren en in het bijzijn van de kandidaten oplezen.
- d. De kandidaat plaatst aan de bovenkant van het papier zijn examennummer en zijn naam tenzij een andere plaats is aangegeven.

- e. Het gebruik van boeken en hulpmiddelen is verboden met uitzondering van die zijn toegestaan. Deze boeken en hulpmiddelen zijn voor de aanvang van het examen in het examenlokaal aanwezig en kunnen door de rector of een door hem aangewezen docent worden onderzocht. Het is niet geoorloofd andere hulpmiddelen dan die wettelijk zijn toegestaan mede te nemen in het examenlokaal.
- f. Het is niet toegestaan antwoorden op open vragen of uitwerkingen van opdrachten met potlood te schrijven. Ook is het niet toegestaan correctiemiddelen te gebruiken met uitzondering van het onderdeel functioneel schrijven bij Nederlands. In alle andere gevallen dient de kandidaat bij eventuele vergissingen de gemaakte fout door te strepen.
- g. De kandidaat levert zijn werk bij een van de surveillanten in. Aan het einde van de zitting controleert een van de surveillanten of alle kandidaten hun werk hebben ingeleverd.
- h. Een kandidaat die tijdens de zitting ziek wordt, kan onder begeleiding van een toezichthouder het examenlokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de rector of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Voor het centraal examen geldt het volgende:
 - Indien de kandidaat het werk na enige tijd hervat, kan na overleg met de inspecteur de gemiste tijd aan het einde worden ingehaald.
 - Indien de kandidaat het werk niet kan afmaken, kan de rector zo mogelijk op grond van een medische verklaring aan de inspecteur verzoeken te beslissen, dat het voor een deel gemaakte werk ongeldig wordt verklaard, in het eerstvolgende tijdvak opnieuw aan het desbetreffende examen deelnemen.

artikel 41 Correctie centraal examen.

1. De rector geeft het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, het proces-verbaal en de correctievoorschriften aan de examinerator, deze kijkt het na en bezorgt het weer bij de rector.
2. De examinerator moet bij het nakijken de normen en regels toepassen die voorgeschreven zijn en moet zijn beoordeling uitdrukken in een score. De rector doet het nagekeken werk aan de tweede corrector toekomen.
3. De tweede corrector beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk volgens de geldende regels.

artikel 42 Vaststelling score en cijfer centraal examen.

De examinerator en de gecommitteerde stellen in onderling overleg de score van het centraal examen vast. Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan stellen zij de score vast op het rekenkundig gemiddelde van de twee scores, in voorkomende gevallen afgerond op het naast hogere gehele getal.

De rector stelt het cijfer voor het centraal examen in een vak vast op grond van de daarvoor geldende regels in artikel 39.

artikel 43 Niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen.

1. Indien de afname van het centraal examen naar het oordeel van de inspectie niet op regelmatige wijze heeft plaatsgevonden, kan zij besluiten dat het geheel of gedeeltelijk voor een of meer kandidaten opnieuw wordt afgenomen.
2. De inspectie verzoekt de CEVO nieuwe opgaven vast te stellen en te bepalen op welke wijze en door wie het examen zal worden afgenomen.

artikel 44 Onvoorziene omstandigheden

Indien het centraal examen in een of meer vakken aan een of meer scholen niet op de voorgeschreven wijze kan worden afgenomen, beslist de minister hoe alsdan moet worden gehandeld.

artikel 45 Verhinderd centraal examen.

1. Als een kandidaat met een geldige reden is verhinderd bij een of meer toetsen in het eerste of tweede tijdvak aanwezig te zijn, mag hij in het volgende tijdvak het centraal examen voltooien waarbij in het derde tijdvak maximaal twee toetsen gemaakt kunnen worden.
2. Als een kandidaat in het derde tijdvak ook verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het derde tijdvak niet kan

afmaken, mag hij bij de staatsexamencommissie het examen afmaken.

3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de rector aan bij de voorzitter van de desbetreffende examencommissie.

Uitslag, herkansing en diplomering.

artikel 47 Eindcijfer eindexamen.

- a. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in

een geheel cijfer uit de reeks 1 t/m 10. In de schaal van cijfers komt aan de hele cijfers van 1 t/m 10 de volgende betekenis toe:

1 = zeer slecht	6 = voldoende
2 = slecht	7 = ruim voldoende
3 = zeer onvoldoende	8 = goed
4 = onvoldoende	9 = zeer goed
5 = bijna voldoende	10 = uitmuntend

- b. De examinerator bepaalt het eindcijfer voor een vak op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Voor de in artikel 10b van de wet genoemde basisberoepsgerichte leerweg geldt dat voor de bepaling van het eindcijfer het cijfer van het schoolexamen tweemaal wordt meegerekend en het cijfer voor het centraal examen eenmaal. Is dit gemiddelde niet een geheel getal, dan wordt het, als de cijfers achter de komma 45 of minder zijn, naar beneden afgerond en indien deze 50 of meer zijn, naar boven afgerond.

artikel 48 Vaststelling uitslag.

- a. De rector en de secretaris van de centrale examen commissie stellen de uitslag vast volgens de geldende regels.
- b. De rector en de secretaris van de centrale examencommissie stellen uit alle eindcijfers van de vakken waarin de kandidaat examen heeft afgelegd een lijst op met vakken die samen het eindexamen vormen.
- c. Als het nodig is om de kandidaat te laten slagen betrekken de rector en de secretaris van de centrale examencommissie een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag.

artikel 49 Uitslag

- a. De kandidaat die eindexamen Mavo heeft afgelegd is geslaagd als hij:
- een gemiddeld cijfer van minstens 5,5 heeft behaald voor de vakken die tijdens het Centraal Schriftelijk Eindexamen gedaan zijn. [Hierin worden de schoolexamencijfers dus niet betrokken]; Een gemiddelde van 5,45 t/m 5,49 betekent dus ook dat de kandidaat is afgewezen !
 - voor al zijn examenvakken eindcijfers heeft behaald van 6 of meer;
 - voor een van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken eindcijfers heeft behaald van 6 of meer;
 - voor ten hoogste een van zijn examenvakken het eindcijfer 4 heeft behaald, voor zijn overige examenvakken eindcijfers heeft behaald van 6 of meer, waarvan tenminste een 7 of meer;

- voor ten hoogste twee van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald, voor zijn overige examenvakken eindcijfers heeft behaald van 6 of meer, waarvan tenminste een 7 of meer.
- Voor het vak Nederlands het eindcijfer minimaal een 5 is.

b Indien een leerling op basis van bovenstaande regels niet is geslaagd krijgt hij de mogelijkheid om na het afleggen van het volledige eindexamen het eindresultaat van een vak weg te strepen dit jaar, niet zijnde een kernvak, als zij daardoor alsnog kunnen slagen. *(Binnen de theoretische leerweg is Nederlands het enige kernvak)* Het eindresultaat voor dit vak telt dan niet mee in de uitslagbepaling, zoals de berekening van de 5,5 regel, of het aantal toegestane onvoldoendes. De resultaten van het weggestreepte vak worden wel vermeld op de cijferlijst zodat het totale vakkenpakket en de behaalde resultaten van de leerling inzichtelijk blijven.

c In aanvulling op lid a geldt tevens, dat voor de vakken lichamelijke opvoeding, het kunstvak en/of culturele kunstzinnige vorming uit het gemeenschappelijk deel en in de mavo voor het profielwerkstuk de kwalificatie voldoende of goed moet zijn behaald.

d Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag is vastgesteld, maakt de rector dit schriftelijk aan iedere kandidaat bekend onder mededeling van het in artikel 51 bepaalde. De uitslag is definitief indien er geen sprake van herkansing is.

artikel 51 Herkansing

Voor het centraal examen.

1. Zodra de uitslag is vastgesteld, deelt de rector deze met de eindcijfers aan iedere kandidaat mee.
2. Iedere kandidaat van wie de uitslag als bedoeld in sub 1 is gebaseerd op een voltooid eindexamen mag in een van de volgende tijdvakken voor twee vakken opnieuw deel te nemen aan het centraal examen. *Waarbij de twee vakken ook mogen worden verdeeld over het tweede en derde tijdvak in het geval een kandidaat het centraal examen in het eerste tijdvak heeft gemaakt.*
3. Er mag alleen herkanst worden in vakken die al bij de eerste uitslagbepaling waren betrokken.
4. Het gestelde sub 2 geldt ook voor kandidaten die examen hebben afgelegd in meer dan het vereiste aantal vakken.
5. Alle herkansingen moeten schriftelijk worden aangevraagd bij de rector van de school voor een nader te bepalen dag en tijdstip.
7. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegd centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
8. Door het aanvragen van een herkansing wordt de eerste uitslag een voorlopige.
9. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld en deze schriftelijk aan de kandidaat medegedeeld.

artikel 52 Diploma en cijferlijst.

1. De rector reikt aan elke kandidaat die examen heeft afgelegd een lijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
 - a. De cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen.
 - b. Het thema van het profielwerkstuk, alsmede de beoordeling van het profielwerkstuk.
 - c. De beoordeling van het kunstvak en/of culturele en kunstzinnige vorming en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel.
 - d. De differentiatie als bedoeld in artikel 7, derde lid waarin is geëxamineerd.
 - e. De eindcijfers
 - f. De uitslag van het examen
2. De rector reikt aan elke voor het examen geslaagde kandidaat een diploma uit waarop de leerweg is vermeld, die bij

de bepaling van de uitslag betrokken is.

3. Indien de kandidaat examen heeft afgelegd in meer vakken dan in de vakken die ten minste samen het eindexamen vormen, worden de eindcijfers van de vakken, die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken vermeld op de cijferlijst, tenzij de kandidaat daar bezwaar tegen heeft aangetekend.
4. Onze minister stelt het model van de cijferlijst vast.
5. De algemeen rector, namens hem de rector en de secretaris de centrale examencommissie tekenen de diploma's en de cijferlijsten.

artikel 53 Certificaten.

1. De rector reikt aan de definitief voor het eindexamen Mavo afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor een of meer vakken van dat eindexamen een eindcijfer van 6 of meer heeft behaald, een certificaat uit.
2. Op het certificaat wordt in ieder geval vermeldt het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer van 6 of meer heeft behaald, en voor zover van toepassing het thema van het profielwerkstuk voor zover beoordeeld met voldoende of goed.
3. Onze minister stelt het model van het certificaat vast.

artikel 54 Duplicaten en afgifte verklaringen

Duplicaten van afgegeven diploma, certificaten en cijferlijsten worden niet verstrekt.

Overige bepalingen.

artikel 55 Afwijking wijze van examineren.

- a. De rector kan toestaan dat een lichamelijk of geestelijk gehandicapte kandidaat het centraal examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een aangepast manier.
- b. Het bestuur kan toestaan dat bij een kandidaat voor wie het Nederlands niet de moedertaal is met betrekking tot het vak Nederlands wordt afgeweken van de voorschriften.
Voor zover wordt afgeweken van de voorschriften wordt deze afwijking medegedeeld aan de inspectie. De afwijking kan voor het centraal examen slechts bestaan uit een verlenging van de duur van de toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek.
- c. Ten aanzien van een objectieve waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van een aangepaste wijze van examineren dat:
 - er een deskundigenverklaring is opgesteld,
 - de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen kan bestaan uit een verlenging van tijd van ten hoogste 30 minuten, de andere aanpassingen kan slechts worden toegestaan indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de adviezen van de deskundigenverklaring.

Artikel 57 Bewaren examenwerk.

Het werk van het centraal examen wordt ten minste 6 maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard. Gedurende diezelfde periode wordt een volledig stel opgaven en de gegevens bedoeld in artikel 56 bewaard.

Artikel 59 Spreiding voltooiing examen.

Het bestuur kan, de inspectie gehoord, toestaan dat het eindexamen, bij kandidaten die in het laatste leerjaar lang langdurig ziek is geweest of een kandidaat die lange tijd ten gevolge van bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke, omstandigheden niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken examenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen het centraal examen en in een voorkomend geval het schoolexamen voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het

daaropvolgende schooljaar wordt afgelegd. Het bevoegd gezag kan bij het bepalen van zijn besluit een verklaring van een deskundige opvragen.

Artikel 60 In gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist de directeur.

Artikel 61 Beroep

Indien een leerling of ouders van mening zijn dat gedurende het examenjaar in strijd met het examenreglement wordt gehandeld kunnen zij beroep aantekenen bij de commissie van beroep. De school legt ieder jaar een Reglement van Beroep met de namen van de commissieleden en de manier waarop de commissie tot een besluit komt, ter inzage gereed.

Het adres van de Commissie van Beroep luidt:

De Commissie van Beroep Eindexamenbesluit VWO/HAVO/MAVO

Postbus 200

2215 ZL VOORHOUT

Regeling programma van toetsing en afsluiting.

1. Het schoolexamen omvat een periode van twee leerjaren, die begint bij de aanvang van leerjaar 3 en eindigt voor het begin van het eerste tijdvak van het centraal examen in het schooljaar daaropvolgend. Het schoolexamen in leerjaar 4 bestaat uit 3 perioden. Elke periode wordt afgesloten met een rapportage aan de leerlingen en de ouders/verzorgers met daarin opgenomen een overzicht van de behaalde resultaten voor de onderdelen uit het schoolexamen.
2. In het laatste leerjaar wordt aandacht besteed aan de voorgeschreven onderwerpen uit het eindexamen, de verrijkingsstof in de mavo.
3. Binnen het schoolexamen worden verschillende toetsen afgenomen. Dit kunnen schriftelijke overhoringen, mondelinge overhoringen, verslagen, presentaties, tekeningen, praktische opdrachten, praktijkopdrachten, handelingsopdrachten en dergelijke zijn.
4. De cijfers, behaald voor de toetsen die zijn opgenomen in het PTA, tellen allen mee bij de vaststelling van het schoolexamencijfer. De vakken LO en CKV geven de beoordeling "voldoende" of "goed" voor het schoolexamen. De school biedt, gezien het grote aantal toetsen over deze twee leerjaren een geringe mogelijkheid tot herkansing aan. Indien een leerling voor het vak maatschappijleer 1 een eindcijfer lager dan een 7 haalt, is herkansing verplicht. De herkansing moet voor het centraal eindexamen afgerond zijn.
5. We gaan er van uit dat de leerlingen hun uiterste best doen om ruim voor aanvang van de toets bij de toets ruimte aanwezig te zijn. Een kandidaat mag echter net als bij het Centraal Examen bij een schriftelijke toets maximaal een half uur te laat komen. Na dit half uur kost het de leerling een herkansing.

Indien de leerling bij een schriftelijk of praktisch schoolexamen te laat komt dient de leerling eerst een briefje bij de conciërge te halen voordat hij in de toetsruimte wordt toegelaten. De leerling toont het briefje aan een van de surveillanten.

De leerling die te laat is krijgt geen extra tijd voor de toets.

Deze regeling houdt ook in dat er het eerste half uur geen enkele leerling de toets ruimte mag verlaten (tenzij iedereen aanwezig is).

Indien de leerling bij een mondeling examen niet op tijd aanwezig is of dusdanig te laat komt dat er een nieuwe afspraak gemaakt moet worden, kost dit de leerling een herkansing.

6. Wanneer een kandidaat wegens een geldige reden een toets op de afgesproken tijd niet kan maken, dient als volgt gehandeld te worden:

Zodra de kandidaat weer op school is maakt de docent een nieuwe afspraak met de leerling voor het herkansen van de toets.

7. Het profielwerkstuk uit het programma van de mavo wordt gemaakt in leerjaar 4. Het werkstuk moet in een jaarlijks vast te stellen week worden ingeleverd en worden afgesloten met de kwalificatie "voldoende" of "goed". Dit ter beoordeling van twee docenten wier vakken betrokken zijn bij het profielwerkstuk. Indien dit werkstuk als "onvoldoende" wordt beoordeeld, moet er aanvullend werk worden verricht totdat de docenten het werkstuk voldoende hebben beoordeeld. De uiterste inleverdatum wordt jaarlijks vastgesteld.
8. De gebruikelijke in de studiegids gepubliceerde overgangsnormen worden gehanteerd voor de overgang van leerjaar 3 naar 4. De cijfers behaald voor het schoolexamen neemt de leerling mee naar klas 4.
9. Gedurende de gehele schoolexamenperiode bewaart de docent/examinator het gemaakte werk of de protocollen behorende bij de praktijkopdrachten. Na ondertekening van de schoolexamenrapportage aan het einde van iedere periode kan het werk aan de leerling worden teruggegeven, in het dossier worden bewaard of worden vernietigd.
10. In gevallen waarin het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting niet voorziet, beslist de rector.

Hulpmiddelen vmbo 2022

1. Wat is anders in 2022

Ten opzichte van 2021 wijzigt er in 2022 niets bij de hulpmiddelen voor het vmbo.

2. Toegestane hulpmiddelen vmbo 2022

vak	leerweg	hulpmiddel
Alle vakken	Alle leerwegen	Basispakket, bestaande uit: - schrijfmateriaal incl. millimeterpapier - tekenpotlood - blauw en rood kleurpotlood - liniaal met millimeterverdeling - passer - nietmachine* - geometrische driehoek - vlakgum - rekenmachine (zie 3.2) * zie 4.4
Alle schriftelijke examens	Alle leerwegen	Eendelig verklarend woordenboek Nederlands (zie 3.1.1) of Eendelig woordenboek Nederlands-thuis taal en thuis taal-Nederlands (zie 3.1.1)
Fries, Moderne vreemde talen	Alle leerwegen	Woordenboek naar en van de doel taal; Bij Engels: (op verzoek kandidaat) daarnaast ook woordenboek Engels-Engels (zie 3.1.3)
wiskunde	Alle leerwegen	Naast of in plaats van de geometrische driehoek: een windroos Roosterpapier in cm ²
nask 1, nask 2	Alle leerwegen	Door CvTE goedgekeurd informatiemateriaal (zie 3.3)
muziek, dans, drama	GL, TL	Computer
cspe beroepsgericht en cpe beeldend	BB, KB en GL (cspe), GL en TL (cpe beeldend)	De informatie over de benodigde materialen, grondstoffen, gereedschappen en/of hulpmiddelen bij de praktische opdrachten van het cspe wordt elk jaar in de instructie voor de examinerator meegedeeld. Het gebruik van een woordenboek Nederlands is bij deze praktische examens niet toegestaan.

3 Toelichting

3.1.1 Woordenboek Nederlands bij de centraal schriftelijke examens en de flexibele digitale examens BB en KB

Een eendelig verklarend woordenboek Nederlands is toegestaan bij alle schriftelijke examens en de flexibele digitale examens BB en KB. In plaats van het eendelig woordenboek Nederlands mag ook gebruik gemaakt worden van een woordenboek van Nederlands naar de thuis taal van de kandidaat (bijvoorbeeld Nederlands - Spaans) en/of

een woordenboek vanuit de thuistaal van de kandidaat naar het Nederlands (bijvoorbeeld Spaans - Nederlands). Een woordenboek Nederlands-thuistaal en thuistaal-Nederlands in een band is ook toegestaan.

Het woordenboek kan een natuurlijk en vanzelfsprekend hulpmiddel zijn dat de kandidaat zekerheid verschaft bij een enkel woord; het kan ook leiden tot bijvoorbeeld tijdhoed als een kandidaat zekerheidshalve te veel woorden opzoekt. Bij vakspecifieke termen kan het woordenboek ook aanleiding geven tot verwarring. Een voorbeeld: eentonigheid heeft in het vak muziek een betekenis die niet strookt met de beschrijving in een woordenboek. In situaties zoals het voorbeeld bij het vak muziek is de vakinhoudelijke omschrijving de geldige; voor een inhoudelijk afwijkende omschrijving worden geen punten toegekend, ook niet als de kandidaat deze omschrijving letterlijk aan het woordenboek heeft ontleend.

Waar de spelling van het Nederlands wordt beoordeeld, zijn alleen schrijfwijzen volgens de huidige officiële spellingsregels toegestaan.

N.B.

Het woordenboek is niet toegestaan bij de cspe's (ook niet de minitoetsen) en bij het cpe beeldend GL/TL.

3.1.2 *Woordenboek moderne vreemde talen en Fries*

Bij de moderne vreemde talen en Fries is een woordenboek doeltaal – thuistaal en thuistaal – doeltaal *) toegestaan.

*) Voor de meeste leerlingen is Nederlands de thuistaal. Bij de centraal examens Frans is dus een woordenboek Frans – Nederlands toegestaan. Een kandidaat die Pools als thuistaal heeft, mag in plaats van Frans – Nederlands kiezen voor een woordenboek Frans – Pools. 'Thuistaal' hoeft in dit verband niet letterlijk genomen te worden. Voorbeeld: Als Berbers de thuistaal is en een woordenboek doeltaal - Berbers is niet voorhanden, mag ook gekozen worden voor doeltaal – Arabisch.

3.1.3 *Woordenboek bij Engels*

Bij het vak Engels mag het bevoegd gezag toestemming geven om een woordenboek Engels - Engels te gebruiken naast een tweetalig woordenboek.

3.1.4 *Digitaal woordenboek*

Een digitaal woordenboek is niet toegestaan.

3.2 *Rekenmachine*

Bij wiskunde KB en GL/TL, nask 1 KB en GL/TL, nask 2 GL/TL en bij het cspe GL voor het profielvak bouwen, wonen en interieur moet de rekenmachine naast de grondbewerkingen tevens beschikken over toetsen voor pi, x tot de ye macht, x kwadraat, 1/x en sin/cos/tan in graden (en hun inversen).

Bij wiskunde BB moet de rekenmachine naast de grondbewerkingen beschikken over toetsen voor x kwadraat en (tweedemachts) worteltrekken.

Bij alle overige vakken zijn de grondbewerkingen optellen, aftrekken, vermenigvuldigen en delen voldoende. Meer mogelijkheden mag, maar de rekenmachine mag niet een of meer van de volgende eigenschappen hebben:

- lichtnetaansluiting tijdens het examen,
- opladen tijdens het examen,
- schrijffrol, alarm of ander geluid,
- alfanumeriek (letters op scherm)*,
- grafieken weergeven,
- zend- of ontvanginstallatie.

Meerregeligheid van het scherm wordt in de criteria niet genoemd. Dit houdt in dat een meerregelige machine niet is verboden als hij aan de overige criteria voldoet. Wel is het zo dat de meerregelige machines mogelijkheden hebben die bij de eenregelige ontbreken, zoals het maken van tabellen. Bij de huidige centrale examens is niet gebleken is dat die extra mogelijkheden de kandidaat voordeel bieden.

Naast de rekenmachine van Facet is het voor kandidaten bij de flexibele digitale examens BB en KB toegestaan hun eigen rekenmachine te gebruiken.

* Bedoeld is dat er geen teksten kunnen worden ingevoerd of uitgelezen, zoals bijvoorbeeld met de mobiele telefoon wel kan. De letters 'sin' als afkorting van sinus worden in dit verband dus niet als alfanumeriek beschouwd.

3.3 Informatieboek bij nask 1 en nask 2

Bij het centraal examen nask 1 in alle leerwegen en nask 2 in de gemengde en theoretische leerweg heeft de kandidaat op het centraal examen informatiemateriaal nodig.

Goedgekeurd zijn:

- Voor BB: Binas vmbo-basis, informatieboek nask 1 (2e editie, ISBN 978-90-01- 80067-3)
- Voor KB en GL/TL: BINAS vmbo-kgt, informatieboek voor nask 1 en nask 2 (2e editie, ISBN 978.90.01.80069.7).

4. Aanvullende opmerkingen

4.1 Formule wiskunde

Bij de exameneenheid Meetkunde van het centraal examen wiskunde in BB, KB en GL/TL moet de kandidaat enkele oppervlakte- en inhoudsformules kunnen toepassen, de kandidaat hoeft deze formules echter niet te kennen (zie de syllabus). Bij de examens BB worden de formules vermeld in het examen bij de opgave(n) waarvoor en indien zij relevant zijn. De kandidaat moet eenvoudige meetkundige berekeningen (zoals de oppervlakte in een rechthoekige driehoek) ook kunnen uitvoeren zonder de bijgeleverde formule.

Bij de examens KB en GL/TL worden alle formules opgesomd in een tabel in het examen.

4.2 *Computer als schrijfgerei bij de centraal schriftelijke examens*

Bij alle schriftelijke examens is de computer toegestaan als schrijfgerei. De school kan dat toestaan voor alle kandidaten. De school kan het ook toestaan voor speciale groepen kandidaten, bijvoorbeeld de dyslectische kandidaten. De spellingcontrole mag zonder meer worden gebruikt bij centrale examens waarbij de spelling niet wordt beoordeeld.

Als de computer als schrijfgerei wordt ingezet bij de centrale examens Nederlands vmbo GL/TL en de papieren centrale examens Nederlands vmbo BB en KB dient de spellingcontrole bij niet-dyslectische kandidaten uitgeschakeld te zijn. Aan kandidaten met een deskundigenverklaring omtrent dyslexie volgens artikel 55 van het Eindexamenbesluit VO, mag het gebruik van spellingcontrole wel worden toegestaan. De correctoren moeten de aftekregels voor spellingfouten ook toepassen bij leerlingen die met spellingcontrole hebben gewerkt.

Als de computer als schrijfgerei wordt gebruikt, is het van belang dat kandidaten geen toegang hebben tot verboden hulpmiddelen (zoals een digitaal woordenboek), en moet ook o.m. de opslag (bijvoorbeeld uitprinten) worden geregeld.

4.3 *Noodzakelijk of toegestaan?*

De tabel geeft een opsomming van de toegestane hulpmiddelen. Een kandidaat die bij een vak een voor dat vak toegestaan hulpmiddel gebruikt, is niet in overtreding. Een kandidaat die zonder het hulpmiddel aan het examen wenst deel te nemen, mag echter niet op grond van het ontbreken van het hulpmiddel de toegang worden ontzegd.

De mate waarin een toegestaan hulpmiddel ook noodzakelijk is, varieert tussen vakken, hulpmiddelen en kandidaten. Een feitelijk noodzakelijk hulpmiddel is de Binas bij nask 1 en nask 2: het lijkt niet aannemelijk dat een kandidaat alle informatie heeft memoriseerd. Bij het verklarend woordenboek Nederlands is de behoefte en noodzaak kandidaat- afhankelijk: de een kent meer woorden dan de ander, de een heeft ook meer behoefte aan de zekerheid van het woordenboek dan de ander. Bij examens moderne vreemde talen zonder schrijfvaardigheid is een woordenboek naar de vreemde taal eigenlijk overbodig – het is slechts toegestaan om de regelgeving eenvoudig te houden (bij examens met schrijfvaardigheid is het immers weer wel zinvol), en ter voorkoming van veronderstelde rechtsongelijkheid ten opzichte van kandidaten die beschikken over beide delen in een band.

Of de school de hulpmiddelen ter beschikking stelt, of aan de kandidaat vraagt mee te nemen, is ter keuze aan de school.

4.4 *Overige niet genoemde hulpmiddelen*

Naast het basispakket hulpmiddelen kan de kandidaat enkele hulpmiddelen meenemen die niet genoemd zijn, die op geen enkele wijze een relatie hebben met de exameneisen maar die wel functioneel (kunnen) zijn, zoals een nietmachine, puntenslijper, een markeerstift of een leesliniaal (loep). Hulpmiddelen die een relatie kunnen hebben met exameneisen, zijn niet toegestaan.

Daaronder vallen onder andere tekensjablonen en spellingkaarten.

Hulpmiddelen die geen relatie tot de exameneisen hebben maar geen enkele examenfunctie dienen, dienen te worden geweerd; niet omdat daardoor de exameneisen worden aangetast, maar omdat de ontstane onoverzichtelijkheid kan leiden tot een indirecte aantasting van exameneisen. Bij twijfel of een specifiek hulpmiddel een relatie tot de exameneisen heeft, wendt de school zich tot het College voor Toetsen en Examens.

4.1 *Schoolexamen en centrale examen*

De regeling legt de toegestane hulpmiddelen vast voor het centraal examen. Er is geen voorschrift dat bij alle schoolexamens van een vak dezelfde hulpmiddelen zouden moeten worden voorgeschreven als bij het centraal examen. De school kan gegronde redenen hebben om bijvoorbeeld vast te leggen dat bij kleinere toetsen in de moderne vreemde talen geen woordenboek is toegestaan, of dat bij sommige toetsen in een vak met grafische rekenmachine volstaan moet worden met een eenvoudige grafische rekenmachine of dat zelfs helemaal geen rekenmachine gebruikt mag worden. De school kan omgekeerd ook bij schoolexamentoetsen hulpmiddelen toestaan die in het centraal examen niet zijn toegestaan.